

FITXA ARTÍSTICA

Intèrprets

Marta Milla
Anna Vilas
Marta Pérez i Solé
Pere Martí
Ferran Madico
Mateu Grau

Sor Marta
Sor Anna
Mossèn
Coadjutor
Bisbe
Canonge

Escenografia

Jordi Corominas
Jordi Molins
Txema Nogués

Confecció del vestuari

Pep Romeu

Assessoraments

Lluís Alba
Coralina Colom
Josep Maria Damaret
Rosa Victòria Gras
Ramon B. Ivars
Josep Mallofré
Iago Pericot
Francesc Rodelles
Mossèn Pere Cortina

Construcció
Veü
Maquillatge
Dicció
Figurisme
Perspectiva
Espai escènic
Il.luminació
Assessorament espiritual

Direcció escènica

Jaume Melendres

Musica de

G. Verdi
Palestrina

Institut del Teatre

Diputació de Barcelona

TOP. B203-40

ELS MISTERIS DEL CONFESSIIONARI

Pierre Lamy i Louis Hamon

TALLER DE GRADUACIÓ
D'INTERPRETACIÓ I ESCENOGRÀFIA

Direcció: JAUME MELENDRES

del 29 de setembre al 4 d'octubre de 1987

La Cuina

MILLE MODI VENERIS

Vaig iniciar el muntatge d'aquest text singular amb l'esperança que no contribuiria a la deformació sexual i moral d'actors, escenògrafs i ajudants de direcció, i amb la convicció que, en canvi, podia ser útil a la seva formació artística per dues raons principals.

En primer lloc, perquè *Els misteris del confessor* és una obra escrita en clau de comèdia, sens dubte la més difícil de totes. En aquest cas, sobretot, perquè calia afinar en aquest registre a partir d'un material escruixidor, sense caure en la temptació d'una comicitat desbordada i caricaturitzadora que hauria esmorteït o escamotejat la dimensió sinistra de una teoria i d'una pràctica que tantes víctimes han fet al llarg dels segles, i encara fan.

En segon lloc, perquè ens permetia fer una experiència poc freqüent als escenaris, on generalment s'intenta convertir la vida en teatre. Aquí, es tractava —inversament— de donar vida a un univers que és, en ell mateix, teatre pur, o sigui, aparença, ritual, disfressa, simulació. *Hypocresia*, exactament, que en grec significa «joc de l'actor». Més que mai, els intèrprets s'havien d'acabar a uns veritables personatges, sobretot si recordem que aquesta paraula va néixer per designar els alts dignataris eclesiàstics i que només més tard, per extensió, va passar al vocabulari teatral. Capellans i monges són, en efecte, individus que han renunciat a la seva pròpia identitat mental i corporal per adoptar-ne una altra de postissa. Màscara, en el pitjor sentit de la paraula, que calia posar-se primer actoralment per, després, vivificar-les, és a dir, retornar-les a la seva accepció originària —que és la de persones. Des d'un cert punt de vista, doncs, hem estat fent un treball etimològic.

També els escenògrafs s'han enfrontat, d'una altra manera, a aquest problema. Tots aquests personatges viuen disfressats, i es mouen en un espai i en una arquitectura que són per definició escenografia, que han estat concebuts, construïts i decorats per a la representació pública. Així doncs, un cop adoptada una perspectiva realista, sense estilitzacions que poguessin fer oblidar a l'espectador el caràcter documental del text, el seu repte consistia a escenografiar una escenografia, a fer figurins a partir de figurins, a muntar un artifici sobre un altre artifici per donar als actors tot l'aire (i la mena d'aire, a més a més) que necessitaven en el seu treball d'encarnació.

Vull afegir, finalment, que la interpretació travestida del Capellà, personatge víctima de l'obra, no ha de ser contemplada com un tribut a la moda ni com al·lusion a una possible homosexualitat, sinó com una visualització per *transparència* de les veritables víctimes de la terrible economia sexual del Cristianisme. Una economia tan esfereïdora que nosaltres ens n'hem hagut de defensar invocant sovint la deessa de l'amor amb les paraules del pagà Lucreci: *Hominum divumque voluptas, alma Venus!*

Jaume Melendres

ADVERTIMENTS

La comèdia que es representa aquesta nit és d'un gènere particular: el seu text és un collage metòdic de frases extretes de tres obres pietoses aprovades i difoses per les altes autoritats de l'Església catòlica del segle passat: el *Manual secret dels confessors* de Monsenyor Bouvier, Bisbe de Le Mans, Membre de la congregació de l'Index; *La clau d'or*, sèrie d'exhortacions destinades a obrir el cor tancat dels pobres pecadors, de Monseyor Antonio Maria Claret, confessor de Sa Majestat Isabel II; i el *Tractat de castedat*, de René Louvel, Vicari general del Bisbat d'Evreux, Superior del Seminari de Sées. És evident que aquests textos, d'un terrorisme moral ferotge, han provocat molts sofriments. D'altra banda, aquests tres florilegis d'insanitats componen el recital de misogínia més extraordinari que mai ha estat escrit. Nosaltres ens hem decantat per la rialla, i aquesta és la gràcia que us desitgem. Amén.

Els autors

El text de les escenes de les monges és de Jacobus Gligoric, pseudònim del dramaturg finès J. Melendres.

J.G.